Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі.

Совецкая Беларусь

ОРГАН ЦК І МІНСКАГА АБКОМА КП(б)Б

№ 8 (7328) | НЯДЗЕЛЯ, 11 СТУДЗЕНЯ | 1942 г.

ПРАЧЫТАЙ І ПЕРАДАЙ ДРУГОМУ.

НАШЫ ДАРАГІЯ, НАШЫ РОДНЫЯ БРАТЫ І СЁСТРЫ!

НАДЫХОДЗІЦЬ ЧАС ВАШАГА ВЫЗВАЛЕННЯ АД РАБСТВА, АД ПАКУТ І ЗДЗЕКАЎ НЯМЕЦКІХ ПАГАНЦАЎ.

УЗНІМАЙЦЕСЯ-Ж НА ВЯЛІКУЮ РАСПЛАТУ З ФАШЫСЦКІМІ ЗАХОПНІКАМІ. НІ АДНАГО НЕМЦА НЕ ВЫПУСЦІМ ЖЫВЫМ З НАШАЙ ЗЯМЛІ!

СМЕРЦЬ АКУПАНТАМ! СМЕРЦЬ ЗАКЛЯТЫМ, НЕНАВІСНЫМ ЧУЖЫНЦАМ!

ДА ЗБРОІ, БРАТЫ БЕЛАРУСЫ!

АДПОМСЦІМ ФАШЫСЦКІМ ЛЮДАЕДАМ!

Наш родны беларускі народ!

Гераічная Чырвоная Армія прадаўжае наступаць на ўсіх франтах, наносячы ўдар за ўдарам нямецка-фашысцкім войскам, якія паспешна адыходзяць на захад, пакідаючы на полі бою тысячы забітых салдат і ваенную тэхніку.

Нямецкае камандаванне, каб адпомсціць за паражэнне пад Масквой і Ленінградам, Растовам і Калугай, Тулай і ў Крыму, загадала сваім бандытам знішчаць совецкі народ, стварыць „зону пустыні“ у мясцовасцях, адкуль з поспехам выганяюць захопнікаў войскі Чырвонай Арміі. Ва ўсіх часова акупіраваных гарадах і сёлах немцы на шыбеніцы павесілі сотні нашых грамадзян. Гітлераўцы заганяюць тысячы людзей у асобныя памяшканні, а потым абліваюць іх бензінам і падпальваюць. Такіх здзекаў над людзьмі не ведала гісторыя нават у самыя страшныя часы сярэднявякоўя.

Нямецкія фашысты знішчаюць беларускую культуру, спальваюць на кастрах творы народных паэтаў Беларусі, паляць кнігі на беларускай мове, закрылі беларускія школы, праследуюць нашу родную мову. Цудоўныя бібліятэкі спалены і зруйнаваны.

Нямецкія банды імкнуцца анямечыць беларускі народ, зрабіць яго рабом прускіх баронаў і нямецкіх юнкераў.

Але гэтаму не бываць ніколі. Беларусь захоплена, але не пакорана. Беларускі народ аб'еднан у адзіным імкненні—знішчыць усіх нямецкіх акупантаў, вызваліць нашу зямлю ад фашысцкіх людаедаў.

Браты і сёстры, бацькі і маці, працоўныя роднай Беларусі!

Блізак час вашага вызвалення. Блізак час расплаты. Чырвоная Армія развівае наступленне на ўсіх франтах, а фашысцкая грабармія, кідаючы на полі бою тэхніку і горы трупаў сваіх ваяк, уцякае на захад.

Браты беларусы! Бязлітасна помсціце фашысцкім людаедам. Няхай на кожным кроку немцазлыдня, немца-грабіцеля, немцадушагуба падсцерагае смерць.

Усе, хто можа насіць зброю, уступайце ў партызанскія атрады, нападайце на абозы ворага, пускайце пад адкос паязды, рвіце тэлефонную і тэлеграфную сувязь, узрывайце масты і дарогі. Няхай шляхі адступлення нямецкіх войск зальюцца чорнай крывёю фашысцкіх бандытаў.

Усе да зброі! Смерць нямецкім акупантам!

АД СОВЕЦКАГА ІНФОРМБЮРО

(З ПАВЕДАМЛЕННЯЎ ЗА 5 ДЗЁН)

На працягу 6 студзеня на радзе ўчасткаў фронта нашы войскі прадаўжалі наступленне і занялі некалькі насялённых пунктаў. У ходзе баёў нямецка-фашысцкім войскам нанесены вялікі ўрон у жывой сіле і тэхніцы.

За 5 студзеня знішчана 14 нямецкіх самалётаў. Нашы страты—6 самалётаў.

Нашы караблі ў Барэнцавым моры патапілі два транспарты і адзін вартавы карабель праціўніка.

На працягу 7 студзеня на радзе ўчасткаў фронта нашы войскі прадаўжалі адкідваць праціўніка на захад, зноў прасунуліся наперад і занялі некалькі насялённых пунктаў і ў ліку іх горад Мяшчоўск. У ходзе баёў праціўнік панёс цяжкія страты.

За 6 студзеня знішчана 23 нямецкіх самалёты. Нашы страты—2 самалёты.

На працягу 8 студзеня на радзе ўчасткаў фронта нашы войскі прадаўжалі наступленне, ліквідуючы спробы праціўніка замацавацца на новых рубяжах. Нашы часці зноў прасунуліся наперад і занялі некалькі насялённых пунктаў.

За 7 студзеня знішчана 11 нямецкіх самалётаў. Нашы страты—4 самалёты.

На працягу 9 студзеня на радзе ўчасткаў фронта нашы войскі, перамагаючы супраціўленне праціўніка і наносячы яму ўдары, прадаўжалі прасоўвацца наперад, занялі некалькі насялённых пунктаў і ў ліку іх г. Масальск, Дзетчына, Серпейск. Нямецкія войскі нясуць цяжкія страты.

За 8 студзеня знішчана 19 нямецкіх самалётаў. Нашы страты—5 самалётаў.

Нашымі караблямі ў Барэнцавым моры патоплены транспарт праціўніка.

На працягу 10 студзеня на радзе ўчасткаў фронта нашы войскі прадаўжалі прасоўвацца наперад і занялі некалькі насялённых пунктаў.

За 9 студзеня знішчана 42 нямецкіх самалёты. Нашы страты—6 самалётаў.

СТАЛІНСКАЕ СЛОВА

ЯКУБ КОЛАС
НАРОДНЫ ПАЭТ БССР

У хвалях эфіра, як мудрасць зямлі,
Далёка ў прасторы
Праз долы і горы
Натхнёныя словы плылі.
Плылі, як праменні, будзілі глухіх,
Развязвалі вочы
Сялянам, рабочым
Заморскіх краін і сваіх.
Ён сеяў, як сейбіт, настаўнік і друг,
У сэрцах народаў
Тых слоў хараводы,
Што радасцю поўнілі слух.
Гаіў нашы раны жывою вадой,
Паказваў дарогі
І шлях перамогі
Над цемрай крывавай, пустой.
А звер ненаедны, нямецкі ўдаў,
У цёмнай пустэчы
Як бруд чалавечы
Прад намі, прад светам паўстаў.
Вялікую веру і крыллі арла
У цяжкай часіне
Падаў ён краіне,
Каб слава яе расцвіла.
Няхай-жа з табою пад сцягам тваім
Жыве наша слава,
А вораг крывавы
Рассыплецца ў попел і дым.

ТРАФЕІ ВОЙСК ЗАХОДНЯГА ФРОНТА ЗА ПЕРЫЯД З 1 ПА 5 СТУДЗЕНЯ 1942 ГОДА

Па няпоўных даных, войскамі Заходняга фронта за перыяд з 1 па 5 студзеня 1942 года ў баях з нямецкімі фашыстамі захоплена: танкаў—58, бронемашын—28, гармат—337, мінамётаў—144, супроцьтанкавых ружжаў—85, кулямётаў—364, аўтаматаў—86, вінтовак—3911, снарадаў—73 тысячы, мін—55309, патронаў—517 тысяч, патронаў супроцьтанкавых—50 тысяч, авіябомб—14 тысяч, пораху—3 тоны, самалётаў—5, планёраў—1, рацый—19, аўтамашын—3091, матацыклаў—432, веласіпедаў—1415, трактараў і цягачоў—33, павозак—477, коней—352, паравозаў—9, вагонаў—264, інжынернай маёмасці—13 вагонаў, лыжаў—2 вагоны, гаручага—3 вагоны, лесаматэрыялаў—10 плацформ, зернафуража—1340 тон, харчавання—1235 тон і другой ваеннай маёмасці.

За час з 1 па 5 студзеня немцы пакінулі на полі бою звыш 10 тысяч трупаў.

За гэты-ж час войскамі Заходняга фронта вызвалены ад нямецкіх акупантаў 572 насялённых пункты.

ДЗЕЙНАСЦЬ ПАРТЫЗАН БЕЛАРУСІ

Партызанскі атрад тав. Х., які дзейнічае ў адным з раёнаў Беларусі, за 3 месяцы барацьбы з акупантамі знішчыў 283 нямецкіх салдат і афіцэраў, 3 гарматы з прыслугай, 36 аўтамашын і 13 матацыклаў, спаліў нямецкі самалёт і транспартны планёр.

Фашысты паслалі супроць партызан карны атрад у складзе 120 салдат і афіцэраў. Даведаўшыся аб гэтым, партызаны на дарозе падсцераглі катаў і нечаканым налётам знішчылі іх.

Гераічны партызанскі атрад бесперапынна парушае камунікацыі і лініі сувязі. Партызаны пусцілі пад адкос 4 воінскія эшалоны, узарвалі 1 чыгуначны і 4 шасейных масты.

Тэлеграмы з-за граніцы

ВЫМУШАНЫЯ ПРЫЗНАННІ ФАШЫСТАЎ

НЬЮ-ЁРК. Газета „Нью-Ёрк Таймс“ заяўляе, што берлінскі друк ужо больш не сцвярджае, што немцы захоўваюць ініцыятыву на совецка-германскім фронце. Германскі друк падкрэслівае неабмежаванасць совецкіх людскіх рэзерваў і „каласальную колькасць“ узбраення, якім уладае Совецкі Саюз, у тым ліку і высокія якасці навейшых совецкіх ваенных самалётаў.

Самі немцы прызнаюцца, што да гэтага часу ім яшчэ не ўдалося збіць ні аднаго з гэтых навейшых самалётаў.

ЗАМЕЖНЫ ДРУК АБ ПЕРАМОГАХ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Аглядальнік агенцтва Асошыэйтэд прэс Сімпсон заяўляе, што занятие Керчы з'яўляецца новым сакрушальным ударам па новаму „генералісімусу“ Гітлеру.

Па думцы Сімпсона, заняцце Чырвонай Арміяй Керчы разбурыла гітлераўскія планы ўтаржэння на Каўказ і ўмацавала пазіцыі англійскіх узброеных сіл на Блізкім Усходзе.

БАМБАРДЫРОЎКІ НЕАПАЛЯ

ЛОНДАН. Англійскае міністэрства авіяцыі паведамляе, што налёты англійскай авіяцыі на Неапаль (Італія) нанеслі значныя пашкоджанні ваенным аб'ектам і прамысловым прадпрыемствам.

Знішчана палавіна каралеўскага арсенала, разбураны нафтасклады, заводы і пакгаузы. Моцна пашкоджан завод, які выробляе тарпеды.

КЛІЧ ДА БЕЛАРУСКАГА НАРОДА

ЯНКА КУПАЛА
Народны паэт БССР

У цяжкія часы панства і царызма мы, беларусы, на свет цэлы неслі сваю вялікую крыўду. Наш народ беларускі—народ шчыры, чулы, на сваёй-жа роднай зямлі шукаў сабе месца. Мы, беларусы, шукалі яшчэ свайго права людзьмі звацца. Паны, якія ўладалі ўсёй лепшай нашай зямлёй і царскія чыноўнікі называлі наш працоўны народ „тутэйшым быдлам“ і ніхто нават і заікнуцца не мог, што мы ёсць вялікі народ з сваёй культурай і з сваім нацыянальным тварам, і што ў нас ёсць з чаго мець сваю нацыянальную гордасць.

Лепшыя сыны нашага народа, якія як таварышы і браты ў сваёй рэволюцыйнай рабоце з'едноўваліся з лепшымі сынамі рускага, украінскага і іншых народаў Расіі, якія змагаліся ў радах вялікай партыі Леніна, гаварылі нам, што толькі мы, толькі працоўны народ мае права ўладаць зямлёй і лясамі, фабрыкамі і заводамі і ўсім багаццем нашай мілай беларускай зямлі.

Большэвіцкая партыя сказала нашаму народу: ты народ вялікі і магутны, бо ты праз доўгія вякі нацыянальнай і социяльнай няволі пранёс, захаваў і давёў да слаўных вышынь сваю нацыянальную культуру і свой нацыянальны твар і яшчэ мацней сфармаваўся як народ. Ты—народ гераічны, бо за ўсю сваю гісторыю ты даў многа вядомых і невядомых герояў, якія змагаліся за тваю самастойнасць, за тваё чалавечае права. Твае лепшыя сыны, твае героі заўсёды былі людзьмі з ясным розумам і вялікай душой. Ты ніколі не парываў сувязі з тваімі роднымі вялікімі братамі—рускім і ўкраінскім народамі і гэта ў самыя цяжкія моманты тваёй гісторыі заўсёды давала табе сілу і ратавала цябе ад чужацкай навалы. Разам з тваімі братамі табе было лягчэй гартаваць і збіраць твае бунтоўныя сілы супроць ворагаў і заўсёды аставацца народам свабодалюбівым і цвёрдым, які не гне пакорліва галавы перад чужаземным захопнікам, а сваёй воляй і сваёй сілай гоніць яго з свае зямлі.

Наша зямля ўкрыта курганамі і магіламі тых, хто калі-небудзь імкнуўся заўладаць ёю і падняволіць сабе наш народ. Ад Оршы і да Брэста, ад Мінска і да Гродна, ад Пінска і да Магілева—ўсюды, усюды дзірванеюць магілы няпрошаных чужынцаў, якія ішлі сюды як заваёўнікі, а леглі ў магілы парыць зямлю як баязлівыя жулікі і зладзеі.

Па Нёману і Сожу, па Дняпру і Бярозе, па Дзвіне і Прыпяці, на прыгожым нашым Палессі, на ўрадлівай Случчыне, на вазёрнай Полаччыне, на Магілеўшчыне, на Міншчыне, на Навагрудчыне, на Піншчыне—усюды мы маем сляды таго, як клалі свае дурныя галовы ўсе тыя, каму не давала спакою думка ўладаць намі і нашай зямлёй. На векі вечныя яны асуджаны гніць у магілах, а наш народ, расправіўшыся з імі, жыў і мацнеў з стагоддзя ў стагоддзе, і жыла, квітнела і красавала родная зямля ва ўсім сваім беларускім хараstве.

Ва ўсім гэтым была наша душа і нашу душу бачыла і толькі адна зразумела вялікая партыя Леніна—Сталіна, партыя самая чалавечная і сапраўды народная, якая радзілася і вырасла ў самых глыбінных нетрах народа.

Вялікая Кастрычніцкая рэволюцыя дала нам волю і права быць гаспадарамі на сваёй роднай зямлі. Мы сталі людзьмі звацца. Наша беларуская нацыянальная гордасць і наша сіла была ўзведзена вялікай партыяй Леніна—Сталіна ў стан дзяржаўнасці, у стан нашай беларускай нацыянальнай дзяржавы—Беларускай Совецкай Соцыялістычнай Рэспублікі. Як вольныя шчаслівыя людзі, як поўныя гаспадары ў сваім доме, мы даглядалі і выпешчвалі сваю зямлю і сваёй вольнай працай узбагачалі сваю Радзіму, сваю мілую Беларусь.

Не далі нам шчасліва жыць немцы, зграі гітлераўскіх гадаў, найагіднейшыя і самыя азвярэлыя з чужынцаў, якія калі небудзь рваліся на нашу зямлю. Па-разбойніцку напаўшы на Совецкі Саюз—на нашу вялікую Радзіму, нямецкія зграі ўварваліся ў нашу зямлю і топчуцца па ёй. Яны выцягваюць з нашага народа жылы, яны сеюць агонь і смерць, яны кідаюць у агонь нашых дзяцей і адбіраюць жыццё ў матак. Бачыў я, як падалі па беларускіх дарогах акрываўленыя людзі, як раненая на смерць нямецкім бандытам беларуская жанчына шаптала імёны сваіх дзяцей, якія, скрываўленыя і пакалечаныя, туліліся да яе ў гэтую апошнюю яе хвіліну. Бачыў я, як чорныя нямецкія зграі ператваралі ў руіны сталіцу нашай рэспублікі—Мінск. Бачыў я, як паганыя нямецкія прышэльцы палілі нашы культурныя цэнтры. Бачыў я свой родны беларускі народ у крыві і пакутах.

Подлы вораг стаіць цяпер на нашай зямлі, гэты крывавы бандыт і грабежнік, гэты кат над нашай душой. Ён спапяліў нашы вёскі, пасіраціў нашых дзяцей, заліў нашу зямлю крывёй і слязамі нашага народа і ўсімі сіламі стараецца зрабіць нас сваімі пакорлівымі нявольнікамі. Але такі народ як народ беларускі, народ з вялікай гісторыяй, з сваёй культурай, народ, які ўжо чверць стагоддзя жыў вольным сваім, совецкім, дзяржаўным жыццём, нельга ператварыць у раба. І вось гітлераўцы знішчаюць нашу нацыянальную культуру. Яны паляць нашу беларускую кнігу, сціраюць з твару зямлі нашы школы, ператварылі ў руіны нашы культурныя цэнтры. Паборамі і грабежніцтвамі яны даводзяць нас да беднасці і галечы.

Хітрая нямецкая шэльма дзейнічае не толькі бізуном і куляй. Часамі яна стараецца абрахманіць сваю афяру, дамагчыся ў яе іншымі спосабамі паслухмянасці і пакорлівасці. І ў гэтым выяўляецца слабасць ворага, які баіцца таго народа, які ён хоча сабе паднача́ліць.

Хіба не наводзяць на ворага жах нашы слаўныя партызаны? І вось нямецкія шэльмы стараюцца часта ўгаворваць нас. Яны крычаць, каб нашы партызаны спынілі з імі змаганне. Яны вывешваюць загады для нас аб паслухмянстве.

Браты беларусы! Ад вас немцы хаваюць праўду і вы не ведаеце пра тое, што адбываецца на фронце. Не верце ні аднаму нямецкаму слову. Ведайце, што ўжо адлічваецца сёмы мільён немцаў, якія гніюць у совецкай зямлі. Чырвоная Армія перайшла ў рашучае наступленне і забірае ад немцаў горад за горадам. Усцілаючы дарогі трупамі сваіх салдат, кідаючы на дарогах тысячамі машыны, танкі, гарматы і іншае ўзбраенне, немцы адступаюць, а шмат на якіх участках фронта бягуць без аглядкі. Чырвоная Армія гоніць іх і ўжо забрала ад іх гарады—Калінін, Калугу, Тіхвін, Малаяраславец, Елец, Клін, Валакаламск, Феадосію, Керч, Растоў, Плаўск, Бялёў і многа іншых. Ужо многа совецкай зямлі вызвалена ад немцаў і набліжаецца час вызвалення і нашай беларускай зямлі. Чырвоная Армія ўжо ўвайшла ў Смаленскую вобласць, якая мяжуецца з Беларуссю.

Немцы неўзабаве пачнуць адступаць з Беларусі і мы павінны памятаць, што нам трэба быць гатовымі не даць ім як яны самі хочуць пакінуць нашу зямлю. Усюды, адкуль толькі адступаюць немцы, яны паляць усё, руйнуюць усё з зямлёю і страюцца забраць з сабою ўсё працаздольнае насельніцтва. І мы не павінны дазволіць ім рабіць з намі сваю апошнюю расправу. Не выпусцім ні аднаго немца жывым з нашай зямлі.

Браты беларусы! Хіба мы даруем нямецкім гадам тое, што яны разбурылі нашы гарады, што яны асірацілі гэтулькі нашых дзяцей, адабралі жыццё ў сотняў тысяч нашых людзей, спапялілі нашы вёскі і сёлы, адабралі ў нас хлеб, не далі нам жыць мірна, вольна і шчасліва? За кожную кроплю нашай крыві пральём у сто разоў больш сабачай нямецкай крыві. За слязу нашай жанчыны аб замучаных дзецях вырвем не слязу, а кроў у нямецкай гадзіны разам з вачыма, разам з паганай яго галавою.

Вышэй будзем трымаць сваю нацыянальную гордасць, беларусы! Няхай на нашай зямлі прыбавяцца новыя курганы і магілы чужаземных захопнікаў. Не выпусцім ні аднаго жывога немца з нашай зямлі! Смерць кожнаму з іх!

Усе ў партызанскія атрады! Фронт набліжаецца да нашай беларускай зямлі. Скора вораг будзе адступаць па нашай зямлі. Паможам Чырвонай Арміі вынішчыць немцаў усіх да аднаго!

За радасць нашага жыцця, за мілую нашу зямлю, за яе волю і шчасце—смерць нямецкім зграям!

За наша яснае сонца, за нашых дзяцей, за іх жыццё, за светлую будучыню—смерць паганым немцам!

Смерць гітлераўцам! Смерць бандыту з бандытаў—Гітлеру! Не міне ён свайго заслужанага канца! Пра яго мы можам сказаць—кругом свет пройдзеш, але назад не вернешся. Скора той час, калі вызваленыя народы скажуць яму: адказвай, крывавы забойца, за ўсе твае злачынствы, і разам з табою няхай адказваюць усе, хто ішоў за табою!

Смерць і пагібель усім немцам на нашай зямлі!

Мы не адны, з намі ўвесь Совецкі Саюз. З намі Вялікі Сталін!

Беларусь была совецкай і совецкай будзе!

Партызаны, партызаны,
Беларускія сыны,
За няволю, за кайданы
Рэжце гітлерцаў паганых,
Каб не ўскрэслі век яны.
Не давайце гадам сілы
Над сабою распасцерць,
Рыйце загадзя магілы,
Вырывайце з жывых жылы,
Кроў за кроў, а смерць
за смерць!

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ.